

retrograde

Het Gronings heeft sinds gisteren iets wat zelfs het Fries niet kent: een rijmwoordenboek in de eigen taal. Ofwel een 'retrograde woordenlijst van het Gronings', zoals de academicus dat noemt.

De wakkere 'streektaalfunctionaris' Siemon Reker lanceerde het 21 748 Groningse woorden tellende werkje gisteren, een week voor pakjesavond. 'Omgekeerd is ook wat weerd' is het resultaat van tweeënehalf jaar monnikenwerk. Met de hand zette Reker alle hem persoonlijk en uit bestaande bronnen bekende Groninger woorden 'omgekeerd' op alfabetische volgorde. Wie dus het Groningse woord "zoepmeelnannieskebrij" in de retrograde woordenlijst op mocht willen zoeken begint bij de IJ, gaat vervolgens naar de R en zo verder. Heeft men het woord gevonden dan staan daar in de buurt alle Groningse woorden die eenzelfde uitgang hebben, of liever: op elkaar rijmen.

Nou is het om den brode natuurlijk niet onverstandig zo

vlak voor sinterklaas te gaan zitten met een dergelijk boekje. Maar het is er niet voor gemaakt. Het door het Nedersaksisch instituut van de rijksuniversiteit Groningen uitgegeven boek is voornamelijk bedoeld voor wetenschappelijk onderzoek. „Het boek barst van de onderwerpen,” zegt 'rhymin' Simon'. „Het is een duw in de goede richting voor taalonderzoek dat te maken heeft met de achterkant van woorden. Je kunt nu bijvoorbeeld onderzoeken welke soorten lettergrepen het Gronings kent aan het einde van een woord. Maar je kunt nu ook inventariseren welke Groningse woorden eindigen op bijvoorbeeld - boom.”

Siemon Reker combineert zijn baan als streektaalfunctionaris met die van wetenschappelijk medewerker aan het Nedersaksisch Instituut. Dat werd hem begin februari mogelijk gemaakt door de provincie Groningen. Vooral gedeputeerde Gerard Beukema heeft een warm gevoel voor het het Gronings. Beukema kreeg dan ook het eerste exemplaar van 'Omgekeerd is ook wat weerd'. Uit de voeten van Siemon Reker.



'omgekeerd is ook wat weerd'...

Trouw 28-11-'81